

Stichting Werkgroep Milieubeheer Rhenen

NIEUWSBRIEF 2003 NR. 1

INHOUD

Jaarvergadering
Bericht van de voorzitter
Adviesgroep Groen
Broedvogelinventarisaties
De Bosuil
Waterplan voor Rhenen
Vervoermanagement en vervoersplannen
Platform Duurzaam Rhenen
Kwintelooyen: Wat gebeurt hier toch.....?!

JAARVERGADERING

“De toekomst van Rhenen
in WERV-verband”

maandag 14 april 2003
Pannekoekenhuis De Grebbeberg,
Grebbeweg 101, Rhenen

Van harte welkom!

JAARVERGADERING

“De toekomst van Rhenen in WERV-verband”

De jaarvergadering op maandag 14 april a.s. 20.00 uur, staat dit jaar in het teken van WERV, het stedelijk netwerk van de gemeenten Wageningen, Ede, Rhenen en Veenendaal. De samenwerking tussen de vier steden rondom het Binnenveld, zal op veel gebieden een meerwaarde moeten opleveren. Inmiddels is een uitvoeringsplan en een communicatieplan gerealiseerd voor WERV en momenteel wordt gewerkt aan een regionale structuurvisie.

De WMR wil graag, als maatschappelijke organisatie, meepraten en meebeslissen over de plannen voor (GROEN) Rhenen, binnen het WERV-verband. Voor een nadere kennismaking hebben wij daarom voor de jaarvergadering op 14 april a.s. het WERV- projectbureau uitgenodigd. Een medewerker van het projectbureau WERV komt toelichten wat WERV eigenlijk is, welke voordelen (en nadelen misschien) verwacht worden en welke speerpunten er zijn voor de regio.

Verwachtingen bij ons zijn gewekt met de tekst: “WERV-gemeenten kiezen voor leefbaarheid en kwaliteit”...en....”De samenwerking van de vier gemeenten in een stedelijk netwerk kan leiden tot een complete regio. Daarbij kunnen verschillende ‘incomplete’ steden elkaar aanvullen, waardoor niet ieder hetzelfde najaagt en ze allemaal op elkaar gaan lijken. Differentiatie en afstemming zijn in WERV-verband belangrijke termen. Samenwerking zorgt er dus voor dat de regio meer is dan de som der delen.....”

Wij zijn benieuwd naar de uitleg over de vele afspraken die gemaakt worden in WERV-verband op het gebied van:

- ruimtelijke ordening * wonen * natuur en landschap *
- werken * recreatie en toerisme *

Tijdens de Jaarvergadering wordt informatie gegeven over WERV en de rol van Rhenen. Naast het Projectbureau WERV, is er medewerking van de gemeente Rhenen (afdeling Ruimtelijke Ordening) en de Provincie Utrecht en Gelderland (coördinatie Streekplan).

Tot ziens op maandag 14 april om 20.00 uur!
(U bent welkom vanaf 19.30 uur.)
Pannekoekenhuis de Grebbeberg
Grebbeweg 101, Rhenen

BERICHT VAN DE VOORZITTER

Ieder half jaar verschijnen twee Rhenense Nieuwsbrieven: eerst "De POR-krant" en enkele weken later "De WMR Nieuwsbrief". Omdat de WMR onder de koepelorganisatie POR valt, staat ons halfjaarlijkse nieuws ook altijd in de POR-krant. Onlangs deed ik daarin een oproep om donateur te worden van de WMR. Onze oproep voor nieuwe donateurs (maakt u uw burens, vrienden en kennissen ook donateur van de WMR??), wil ik in deze Nieuwsbrief herhalen, maar uitbreiden met ons dringende verzoek om actieve werkgroepleden!

Nieuwe werkgroepleden

Om verschillende redenen hebben het laatste half jaar enkele leden afscheid genomen van onze werkgroep. Hierdoor is de groep geslonken tot slechts tien personen en dat is minimaal. Door de vele onderwerpen die bij de WMR om actie vragen, blijven zaken nu liggen of krijgen zij te weinig aandacht; en dit is natuurlijk jammer voor het Rhenense landschap, de natuur en het milieu die ons zo ter harte gaan.

De WMR bestrijkt vele onderwerpen. Ons werk omvat zorg voor educatie en voorlichting, activiteit op het terrein van Ruimtelijke Ordening (o.a. gemeentelijke bouwplannen vooral in het buitengebied), nieuw beleid en inrichtingsplannen op streekniveau en in WERV-verband. Ook het rivierenlandschap en het bosbeleid heeft onze nadrukkelijke belangstelling, alsook "wat er leeft en groeit" in die gebieden. Verder dan Rhenens grondgebied kijken wij mee aan 'de overkant' (gemeente Buren) en aan 'de achterkant': het nationale park de Utrechtse Heuvelrug. De WMR heeft ook afgevaardigden in een aantal (advies)commissies, vergaderingen, wijkbeheer en in het Platform Duurzaam Rhenen.

In deze Nieuwsbrief leest u over nieuwe onderwerpen en de voortgang van lopende projecten.

Wellicht spreekt een van deze onderwerpen u in het bijzonder aan en heeft u zin en tijd om uw betrokkenheid bij het Rhenense landschap, natuur en milieu, vorm te geven. U bent zeer welkom als u de werkgroep wilt komen verstevigen met uw inzet en eigen deskundigheid!

Vrijwilliger bij de WMR

Tijdens de plenaire maandvergadering (altijd op de eerste maandag van de maand om 20.00 uur) komen alle lopende zaken aan bod en worden de taken verdeeld / gekozen. Er wordt solo of in groepjes aan een bepaald onderwerp verder gewerkt. De inwerkperiode voor een nieuw lid is ongeveer een half jaar; dan 'duizelt' het niet meer tijdens de vergaderingen (naar behoefte wordt er langer ingewerkt).

Juist onder U als donateurs moeten er toch enthousiaste belangstellenden te vinden zijn om actief mee te werken in de WMR.... Komt u eerst nader kennis maken met onze groep op de jaarvergadering van 14 april a.s.? In de tijd daaropvolgend hopen wij écht enkele mensen te mogen verwelkomen, die ons komen versterken bij onze werkzaamheden en ons toekomstig beleid mee uitstippelen.... In het belang van de toekomst van onze gemeente.

Last but not least: Het penningmeesterschap van de WMR is vacant! Dat vraagt ook om een oplossing op korte termijn! Wie belt ons?

Wil Schulte, voorzitter, 0318-471618.

**Donateurs en belangstellenden,
hartelijk dank voor uw bijdrage of gift in het afgelopen jaar!**

Het financieel overzicht is te ontvangen op de jaarvergadering of op aanvraag bij de penningmeester.

<i>STICHTING WERKGROEP MILIEUBEHEER RHENEN</i>				
<i>Voorzitter:</i>	Wil Schulte	Franseweg 102	3921 DK Elst	0318 471618
<i>Secretaris:</i>	Piet van Klaveren	Rijksstraatweg 251	3921 AH Elst	0318 472304
<i>Penningmeester:</i>	Nel Terpstra	Vogelenzang 25	3911 AR Rhenen	0317 615509
<i>Redactie:</i>	Karina Hendriks	Vijverberg 12	3911 JP Rhenen	0317 618334
<i>Postadres:</i>	Stichting WMR	Postbus 67	3910 AB Rhenen	
<i>Postgiro:</i>	2911077	t.n.v. penningmeester WMR Rhenen		

ADVIESGROEP GROEN

Het halfjaarlijkse overleg vond deze keer plaats op 20 februari j.l. en de volgende onderwerpen werden besproken of medegedeeld.

De uitkomsten van de evaluatie Adviesgroep Groen werden besproken. Getracht wordt de deskundigheid van de groep nog te verbeteren door toevoeging van een of meer leden. T.a.v. de vraag wat er concreet gebeurt met onze adviezen werd afgesproken dat de adviezen van B en W ons zullen worden toegezonden. Maar zelf moet iedereen ook attent blijven en in de WMR is men dat zeker wel. Zelf benadruk ik het niet alleen via de twee vergaderingen per jaar te laten functioneren, maar ook tussendoor zo nodig naar het gemeentehuis te gaan.

De nieuwe Kapverordening is nu dan toch officieel bekrachtigd door de Gemeenteraad, zodat binnenkort de aanvragen weer in de krant worden gepubliceerd en in het kader van de AWB iedereen eventueel bezwaar kan maken. Tot nu toe krijgt alleen de WMR een afschrift van elke aparte aanvraag en ik vond er al enkele malen aanleiding in voor overleg met Marco Ouwehand. Vanaf nu zal er tevens een koppeling komen met de aanvraag voor een bouwvergunning en zijn we hopelijk verlost van vroegtijdige en naderhand soms zelfs onnodig gebleken kap. Rhenen ontgroent toch al erg! Er worden bomen gekapt wegens overlast, ziekte of kans op schade zoals bij trottoirs, en bij projecten zoals de reconstructie van de Cuneraweg. T.a.v. de gehanteerde 30 cm diametergrens hebben we overigens nog wel bezwaren gemaakt, maar dit is afgewezen met de uitleg dat dunnere bomen in een rij of groep wel degelijk ook vergunningplichtig zijn. De CO2 reductie is geen argument. Een tip tot slot: wie Rhenen's groen ter harte gaat, checkt de kapaanvragen!

In het kader van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug beoogt men te letten op landschappelijke kwaliteit, natuur en cultuurhistorische waarden. Het Concept Beheerplan is deels nog omstreden bij particuliere grondbezitters met name wat betreft de jacht en de regels voor het bosbeheer (liever geen bemoeienis met de variatie aan boomsoorten).

Aan de Weteringsteeg zijn tijdens de laatste storm maar liefst 21 zomereiken omgewaaid... Oorzaak is een combinatie van hoge waterstand, windrichting en het vele blad aan de boom. De resterende bomen zijn onderzocht en laat men staan.

Op 12 februari was er een bijeenkomst in de Rhenense bibliotheek waarin de Leskisten natuur en milieu voor het Basisonderwijs officieel zijn gepresenteerd en beschikbaar gesteld. O.a. twee wethouders, enkele ambtenaren, Tjitske Lubach en een aantal leerlingen waren getuige en deelnemer met enkele toespraakjes en een openingshandeling. Totaal 12 kisten zijn er met als onderwerpen bijv. wormen, bomen, honigbijen, water en energie. Er zijn ook een kikker- en een bijenpad uitgezet. Veel scholen hebben al ingetekend en dat is een positief teken want tot nu toe gebeurde er te weinig in Rhenen wat betreft natuur- en milieueducatie.

Rhenen doet mee in de (oorspronkelijk Europese) 'Entente Florale', een competitie 'Groenste Stad' van Nederland tussen 5 kleine en 5 grote steden. Er is een voorbereidingsgroep gevormd met o.a. wethouder Bouwhuis, Elsbeth Muilwijk, Tjitske Lubach (Utrechts Landschap) en Peter Strijland (Recreatieschap), welke een tekst maakt en de jury zal rondleiden langs Rhenens mooiste plekjes. Bekeken wordt welke route dit moet worden. Twee leden van de Adviesgroep zullen ook gaan meewerken. Als nut wordt gezien de bevordering van het groene imago van Rhenen.

De bermen in het Binnenveld zijn allemaal van hun toplaag ontdaan, maar daarmee ook van hun kruidenvegetatie waarin toch soorten als Grasklokje en Muizenoor. Nu zullen er veel storingssoorten gaan groeien. Men achtte de ingreep nodig daar de bermen te hoog werden en het water op de wegen bleef staan. Ook de verschraving zou een voordeel betekenen.

De organisatie van de Boomfeestdag op 25 maart is op een apart overleg doorgesproken en deze keer is het nationale thema 'Bomen en Kunst'. Dit jaar worden de groepen leerlingen minder groot gemaakt, hetgeen wel betekent dat we tot in de middag doorgaan met het ontvangen van de basisschoolleerlingen bij de diverse informatiestands in de Stadsbossen. Totaal maar liefst 17 x zullen we ons praatje moeten houden en namens de WMR doe ik dit hopelijk weer met enkele tevoren gevangen padden, salamander en waterinsecten. Marco Ouwehand van BOR vergrootte voor mij enkele 'kunstzinnige' kleurendia's van bomen en deze zal ik in de WMR stand ophangen. De leerlingen houden ook een fotowedstrijd. Ditmaal zijn de burgers van Rhenen ook uitgenodigd de boswandeling langs de kraampjes mee te maken.

In de Rondvraag werd door Jan de Ridder opgemerkt dat het bosplantsoen achter De Kleine Kampenflat volgens de bewoners weer erg dichtgroeit en daarmee nog al donker wordt, hetgeen zelfs depressiviteit zou bevorderen. Een aantal jaren geleden zijn de bomen uitgedund en afgezet en dat zou dus nu opnieuw moeten gebeuren. Zelf vind ik dat de vegetatie zich hier heel goed heeft ontwikkeld, vooral ook de bodembedekking. Ooit begon ik mijn WMR 'carrière' op deze plek (helling Paardenveld) met de aanplant van Gele dovenetel als alternatief voor het steeds zo intensief blad wegharken....! (netheidsyndroom). De Gemeente is naderhand zelf ook veel meer met bodembedekkers gaan gebruiken; ik kweekte voor hen de Muizenootjes die in vele straten in de boomspiegels werden aangeplant.

Het vreselijke gebeuren aan de Luitjesweg (Bergweg 3) kwam ook nog ter sprake. Tegen de nieuwe bewoner die hier het landschap geheel op de schop nam heeft de gemeente een rechtszaak aangespannen. De verharding van de voorheen onverharde Luitjesweg moet weer verwijderd worden, onder dwangsom. Verder moet de Luitjesweg openblijven, het is immers een openbare weg.

Tenslotte namen we al voorlopig afscheid van Adviesgroepvoorzitter Wim van der Steen, die als sectorhoofd Ruimte en Groen de gemeente verlaat. Opvolger wordt (interim) de heer Peter Hordijk (uit gemeente Driebergen).

Dirk Prins

BROEDVOGELINVENTARISATIES

In het afgelopen jaar 2002 zijn de Laarsenberg, Stadsbossen en Palmerswaard geïnventariseerd op broedvogels.

Deze inventarisaties zijn uitgevoerd door leden van de KNNV Vogelwerkgroep Wageningen. De Stadsbossen zouden in 2001 worden geïnventariseerd maar door de uitbraak van de MKZ werd de inventarisatie van de Stadsbossen toen gestaakt. In 2002 is de inventarisatie alsnog uitgevoerd.

Stadsbossen

De Stadsbossen (94 ha.) zijn eigendom van de gemeente Rhenen. Het gebied wordt intensief gebruikt voor recreatie o.a. door aanwezigheid van een trimbaan.

Het gebied is in 1989 en 1996 door J. Steenman c.s. geïnventariseerd. Na een toename van het aantal soorten broedvogels tussen 1989 en 1996 is er nu een afname geconstateerd in aantal soorten en territoria.

Het aantal soorten is in vergelijking met 1996 gedaald van 38 naar 34, en het aantal territoria van 557 naar 475. Eén van de mogelijke oorzaken van de achteruitgang is het te lang doorgaan van houtkap, nl. tot begin april. De

houtkap vond plaats in het oostelijke deel in de daar aanwezige sparrenbossen. Vooral het Goudhaantje, Kuifmees en Zwarte Mees hadden hier hinder van. Een andere oorzaak kan de situatie in het overwinteringsgebied zijn. Vooral de meer bijzondere soorten zijn afgenomen of verdwenen zoals de Bonte- en Grauwe Vliegenvanger, Fluiter, Gekraagde Roodstaart en Goudvink.

Er zijn gelukkig ook enkele positieve ontwikkelingen te melden. Zo is de Appelvink, Kleine Bonte Specht en de Spreeuw vastgesteld of in aantal toegenomen.

Ondanks een hoge recreatiedruk kan men toch van een groot aantal vogels genieten in de Stadsbossen van Rhenen.

Laarsenberg

De Laarsenberg (79 ha.) is eigendom van het Utrechts Landschap. Het gebied ligt ten noorden van de N225, achter Ouweland richting Achterberg. Het gebied is in 1977, 1980, 1984, 1992 en 1997 geïnventariseerd door J. Steenman c.s. Nu na vijf jaar is het weer geïnventariseerd door leden van de KNNV-Vogelwerkgroep Wageningen.

Ook op de Laarsenberg liep het aantal territoria ten opzichte van 1997 terug, nl. van 398 naar 308. Het aantal soorten liep terug van 40 in 1997 naar 35 in 2002.

Toch is de vogeldichtheid in dit gebied bepaald niet slecht. Op de Laarsenberg is het namelijk toegestaan de hond los te laten lopen, wat dan ook veelvuldig gebeurt. Er wordt druk van het bos gebruik gemaakt waardoor de recreatiedruk erg hoog is. Desondanks dus toch geen slecht resultaat! Enkele soorten zijn spectaculair toegenomen, nl. Goudhaan van 3 naar 10, Heggemus van 1 naar 8, Merel van 33 naar 43 en Zanglijster van 5 naar 8.

De Fitis daarentegen ging sterk achteruit van 12 naar 3 en de Vlaamse Gaai van 10 naar 5. Een erg goed resultaat is de Kleine Bonte Specht met 3 territoria.

Al met al is de Laarsenberg een mooi vogelgebied.

Palmerswaard

De Palmerswaard is ook in 2002 weer geïnventariseerd. De totale uiterwaard is ca. 90 ha. groot. Daarvan is 35 ha. in bezit van het Utrechts Landschap, voornamelijk het gebied aan de westzijde, het vergraven gebied. Het oostelijk deel wordt agrarisch beheerd waarbij een groot deel ook als evenemententerrein wordt gebruikt (Rijnweek). De Palmerswaard is in 1975 en 1992 geïnventariseerd door J. Steenman c.s. en vanaf 1998 wordt het gebied jaarlijks geïnventariseerd door ondergetekende c.s.

De laatste tien jaar heeft het gebied een stormachtige groei doorgemaakt als vogelgebied. In 1975 werden 29 soorten geteld met 100 territoria. In 1992 waren er 36 soorten met 118 territoria terwijl in 2000 voorlopig het hoogste aantal met 48 soorten werd bereikt. In 2002 waren het 42 soorten met 306 territoria.

Het gebied verruigt enorm snel waardoor er minder riet en meer bomen en struiken komen. Dit heeft ook gevolgen voor de vogelstand. Zo ging de Rietgors van 7 naar 3 territoria, en zijn de Sprinkhaanzanger, Braamsluiper en Buidelmees helaas niet meer werden waargenomen.

Enkele soorten zijn spectaculair toegenomen, te weten de Fitis, Heggemus, Houtduif, Merel, Pimpelmees en Wilde Eend.

Een bedreiging voor het gebied ligt in het feit dat steeds meer aanwonenden van de Utrechtse-straatweg de steilrand ontdoen van alle opgaande bomen en struiken zodat men een weids uitzicht heeft. Het wordt tijd dat de gemeente snel zijn verantwoording neemt en aanwonenden wijst op de bestemming van deze rand, namelijk natuur, zodat de kapwoede een halt wordt toegeroepen.

Conclusie

Ook de Rhenense natuur ontkomt niet aan de landelijke trend, namelijk minder diversiteit en meer van hetzelfde. Dit is een zorgelijke ontwikkeling omdat dit toch een algemene trend is. Gelukkig is het huidige beleid gericht op diversiteit in de bossen waardoor de monocultuur langzaam plaats maakt voor een gevarieerder beeld. Het is ook van belang dat voor de actieve recreant een zoning wordt aangehouden waardoor er rustige gebieden blijven waar de natuur ongestoord haar gang kan gaan.

Voor dit jaar staan de Palmerswaard, Remmerdense heide, Landgoed Bosch van Rosenthal en Landgoed de Tangh ingepland om te worden geïnventariseerd.

Piet van Klaveren

DE BOSUIL

Terwijl ik dit schrijf geniet ik van de zang van twee Zanglijsters die tegen elkaar op zingen. Dat was zes weken geleden nog niet aan de orde. Toen ging ik samen met Rolf van Poppe op een koude februarivond in het donker het bos in, op zoek naar de Bosuil.

Het was opkomende maan, weinig wind en erg koud. We gingen naar de Remmerdense heide, het gebied dat dit jaar op broedvogels wordt geïnventariseerd. We wilden weten of er een Bosuil aanwezig is en waar/ hoe groot zijn territorium is.

Eerder op de avond hadden we Landgoed Bosch van Rosenthal bezocht, waar een Bosuil aanwezig was. Omdat de Remmerdense heide bijna aan dit gebied grenst zijn we ter hoogte van de heide vanaf de Defensieweg het gebied ingegaan.

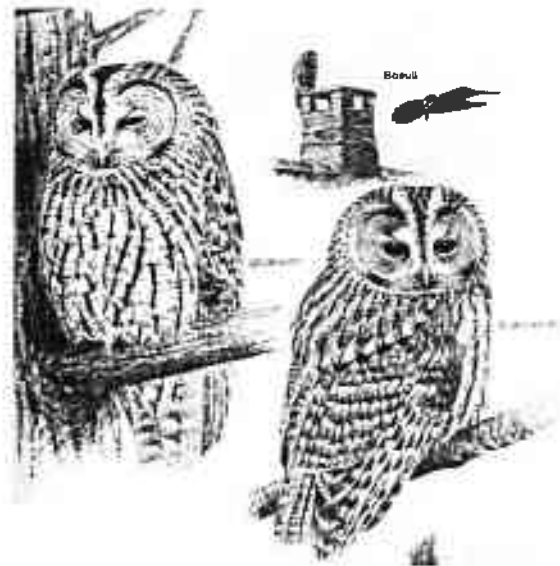
Na een kleine honderd meter sta je dan op de noordoost hoek van de heide.

We floten het Bosuilliedje na en binnen een minuut werd er geantwoord vanaf de andere kant van de Defensieweg. Na nog een fluitje zagen we de uil tussen de bomen door naar ons toevliegen. Vlakbij ging hij in een boom zitten en riep naar de "indringers" in zijn territorium.

Er was dus een Bosuil, maar hoe groot was nu dat territorium? Om dat na te gaan zijn we zonder verder te fluiten naar de zuidwest hoek van de heide gelopen. De Bosuil konden we in de verte horen, nog steeds in de noordoost hoek. Op onze nieuwe plek floten we weer.

Nadat de uil nog een keer in de noordoost hoek antwoordde werd het stil. We bleven een kwartiertje staan en floten af en toe. Er kwam geen reactie meer en dus besloten we naar het oosten te lopen naar de zuidoost hoek.

Daar aangekomen floten we weer. Groot was onze verbazing toen er antwoord kwam van de plek die we net hadden verlaten! De uil was ons geruisloos genaderd en riep nu naar ons van de andere hoek.

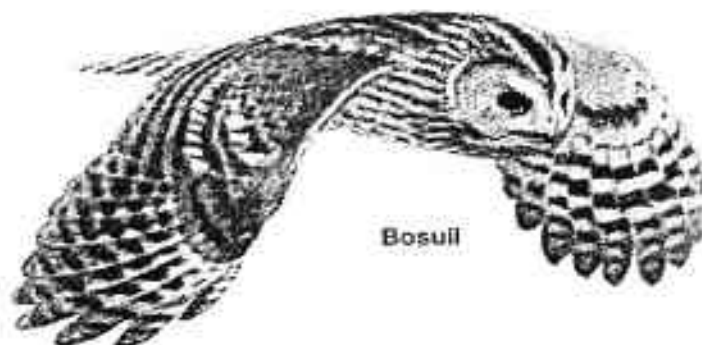
Even later zagen we hem laag aan komen vliegen en riep hij niet ver bij ons vandaan, vanuit de zuidoost hoek van de heide. We besloten nog verder naar het oosten te lopen om te kijken of de uil ons nog verder zou volgen.

Na tien minuten lopen bij het schaarse maanlicht stonden we op de oosthoek van het bos. We floten en wachtten en floten en wachtten en hadden het koud maar er kwam geen antwoord, laat staan een uil.

Waarschijnlijk had de uil de grens van zijn territorium bereikt en vond hij het best dat de indringers een eind verder stonden te koukleumen. We gingen naar het noorden om na circa driehonderd meter verderop weer te fluiten. Weer geen reactie. Nu gingen we een eind naar het westen in de richting waar de uil voor het eerst had gereageerd. Hier kwam gelijk een reactie van de uil! We bevonden ons weer binnen zijn territorium. Na een poosje te hebben geluisterd liepen we onder begeleiding van de uil terug naar de Defensieweg, het begin van de speurtocht.

Ondanks anderhalf uur koukleumen hebben we een enerverende avond gehad. Het was de moeite meer dan waard.

Piet van Klaveren

Rhenen moet hemelwater bodem in sturen

27-1-03

WATERPLAN VOOR RHENEN

In de vorige nieuwsbrief stond een artikel over de wenselijkheid van een integraal waterplan met de titel: **DUURZAAM WATERBEHEER, OOK IN RHENEN?**

Inspraak WMR loont

Op 26 juni 2002 heeft het college van Rhenen een aanvraag voor een bouwvergunning voor een rioolberging, hoek Bergweg/Lijnweg met vrijstellingsverzoek art.19, lid WRO ingediend. Het ging hierbij om de voorbereiding van 3 rioleringsprojecten met een indicatieve kostenraming van een project van 1,2 miljoen gulden, dus ruim 500.000 euro.

De WMR heeft tegen deze aanvraag zgn. bedenkingen ingediend. We hebben gewezen op de mogelijke overbodigheid van deze kostbare projecten + de korte termijn oplossing, als er gekozen wordt voor een lange termijn oplossing via een integraal waterplan. Ook tijdens de behandeling van het collegevoorstel in de commissie Ruimte en groen heeft de WMR ingesproken. De commissie reageerde positief en heeft het college teruggedfloten. De nieuwe opdracht van de commissie was om de mogelijkheden van een Waterplan te onderzoeken.

Inspraak + dualisme werken dus!

De ambtenaar voor rioleringszaken ging hiermee voortvarend aan de slag. En het resultaat is een raadsbesluit voor de ontwikkeling van een Waterplan (zie krantenkop).

Duurzaamheidseisen via milieuvergunningen

Uiteraard zijn we blij met de verandering in beleid. De WMR zal dit beleid kritisch volgen

onder het motto: dan gelijk ook goed doen!. Geen papieren beleid! Een gemeente heeft namelijk meer mogelijkheden bij de implementatie. Een gemeente kan eisen van duurzaamheid stellen via haar milieuvergunningen. De Wet Milieubeheer kent een zgn. verruimde reikwijdte voor de vier thema's: energie- en waterbesparing afvalpreventie en afvalscheiding en vervoermanagement.

De VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) schreef een handboek voor praktische toepassingsmogelijkheden van deze verruimde reikwijdte. Zeer aan te bevelen.

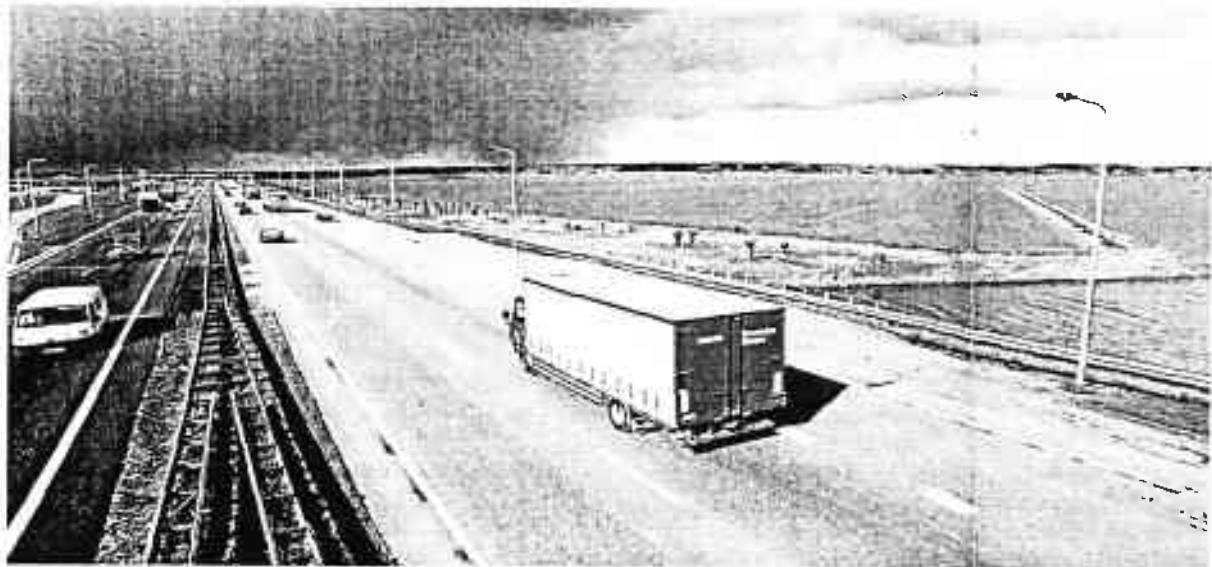
Deze handleiding is te downloaden via www.dmb.amsterdam.nl/publicaties/handleiding. Verscherpte maatregelen voor waterbesparing op blz. 21 t/m 24.

"Leven met schoon water"

Dat schoon water een landelijk actueel onderwerp is blijkt uit de brochure "Leven met schoon water", uitgebracht door de Stichting Natuur en Milieu en de 12 milieufederaties. De brochure gaat over maatregelen om diffuse watervervuiling (= onbedoelde vervuiling met giftige stoffen uit landbouw, industrie en huishouden) te voorkomen. Deze aanpak kan het beste gebeuren in combinatie met de plannen tegen wateroverlast.

De brochure is in te zien via www.nmu.nl. Gelijktijdig is er een reizende foto tentoonstelling "Beleving van water-kwaliteit" om duidelijk te maken hoe belangrijk schoon water is. Half mei komt de tentoonstelling 2 weken in Utrecht (informatie: h.van.dam@nmu.nl).

Willy Hoorn-de Vries

VERVOERMANAGEMENT EN VERVOERSPLANNEN

Vervoermanagement is een relatief nieuw middel om de ontwikkeling van het verkeer en vervoer bij te sturen. Het is geen maatregel van uitsluitend overheid of vervoersbedrijf. Het gaat er om dat bedrijven en instellingen hun verantwoordelijkheid nemen voor de milieueffecten van de mobiliteit die zij opwekken. Dat kunnen aparte vestigingen doen maar ook bedrijventerreinen gezamenlijk.

Het resultaat van vervoermanagement is een vervoersplan (= adviezen over vervoermiddelen en routes) voor werknemers en regelmatige bezoekers (leveranciers, klanten) van dat bedrijf.

Op 6 maart j.l. hield de Natuur en Milieufederatie Utrecht een voorlichtingsbijeenkomst over vervoermanagement.

Gepleit werd voor een plan van aanpak door drie geledingen, waarvan vertegenwoordigers aanwezig waren en toelichting gaven:

- a. Bedrijven: werkgevers
 - b. werknemers (OR)
 - c. gemeenten
- a. Een bedrijf kan een inventarisatie maken van het mobiliteitsgedrag van werknemers, klanten en leveranciers. Vervolgens een kosten/baten analyse (kosten lease auto's, fietsen, aanleg- en onderhoudskosten parkeerterreinen, reiskostenvergoeding ...), een afweging maken, en een actieplan maken met maatregelen + uitvoeringsplannen.

Nieuwe bedrijventerreinen kunnen via Parkmanagement een gezamenlijk vervoersplan maken.

- b. Vakbeweging en ondernemingsraden: in CAO's zijn vergoedingen opgenomen over woon/werkverkeer. Onderzocht kan worden of deze kosten ook op een andere manier kunnen worden ingezet, bijv. in een vervoersplan.
- c. Een gemeente kan allereerst als voorbeeld bedrijf een vervoersplan voor de eigen organisatie opstellen en opnemen in de Interne milieuzorgtaken. Via de Wet Milieubeheer kunnen extra eisen gesteld worden aan verkeer en vervoer. Verkeer en vervoer valt onder de 4 aspecten met zgn. verruimde reikwijdte. Ook Ruimtelijke ordening en bestemmingsplannen zijn een instrument voor sturing. Bij de vestiging van nieuwe bedrijven kan het zgn. parkmanagement bevorderd worden door bijv. de aanstelling van een gezamenlijke vervoerscoördinator. Een gemeente kan ook actief bedrijven benaderen en wijzen op de noodzaak + mogelijkheden voor vervoermanagement.

Concreet in Rhenen?

De ontsluiting van Remmerden kan uitsluitend via de drukke Rijksstraatweg. Vermindering van verkeer is ook goed voor de verkeersveiligheid. Vestigingseisen? Als de uitbreiding van Remmerden doorgaat, dan kan de gemeente een vestigingseis stellen, zoals deelname aan parkmanagement (= gezamenlijk uitvoeren van diensten) + verplicht vervoersplan.

Willy Hoorn-de Vries

PLATFORM DUURZAAM RHENEN

Onze activiteiten van het laatste halfjaar waren voornamelijk gericht op contacten en samenwerking met de gemeente; bestuur en ambtenaren.

Tot onze tevredenheid werd voor het eerst "duurzaamheid" [waarin bij afweging van plannen, ecologie, economie en sociaal-culturele factoren een gelijke waarde krijgen] als uitgangspunt in het Collegeprogramma opgenomen.

De gemeentelijke adviesgroep Milieu waarin het PDR deelneemt kwam in december jl. nogmaals bij elkaar. Onderwerpen die voor ons van belang waren, waren de voorbereiding voor de Themamiddag over duurzaam toerisme, de plannen voor duurzaam waterbeheer van de gemeente en de provinciale enquête naar de mening over duurzaamheid van haar inwoners. De volgende vergadering is in april. De frequentie van 3x per jaar vergaderen is naar onze mening te weinig. De praktische maatregelen voor de korte termijn kunnen daardoor onnodig vertraging oplopen en de lange termijndiscussies komt daarbij soms in de knel. Er is wel voldoende gelegenheid tot contact en overleg tussendoor!

Het PDR was aanwezig bij de raadsvergadering waarbij het Collegeprogramma werd gepresenteerd en bij de begrotingsvergadering. Er vond nog een gesprek plaats met wethouder Guichelaar, het laatste lid van het College waarmee wij nog niet officieel kennis hadden gemaakt.

Bij de opening van het nieuwe gemeentekantoor bood het PDR de burgemeester voor het College een echte spiegel aan waarop door een van onze leden, Bertus Haverkort, "duurzaam Rhenen" is gegraveerd. Dit naar analogie van de symbolische duurzaamheidspiegel, die wij eerder bij onze kennismakingsgesprekken hadden aangeboden. [Duurzaamheidspiegel = een met punten te waarderen vragenlijst over allerlei beleidsmaatregelen, waarmee de gemeente aan de hand van de uiteindelijke score kan opmaken hoe duurzaam haar beleid is. En zichzelf daarmee als het ware een spiegel voorhoudt.]

Naar aanleiding van het provinciale project "Leren voor Duurzaamheid" was het PDR aanwezig bij de presentatie van duurzaamheidsprojecten uit diverse gemeenten. Uitwisseling van geslaagde initiatieven en ondersteuning bij nieuw op te zetten projecten is hiervan de idee. Tevens om te voorkomen

dat steeds opnieuw het wiel uitgevonden moet worden.

De meeste tijd vroeg de voorbereiding van de themamiddag over duurzaam toerisme, die samen met de gemeente opgezet werd. Ook hebben we samen een aantal stellingen voor de discussie voorbereid. De middag vond plaats op 10 februari jl. in de zaal van de brandweerkazerne. De middag was bedoeld voor gemeentebestuur, ambtenaren en ondernemers. Het PDR had 2 sprekers uitgenodigd, de heer drs. R. van der Duim van de universiteit Wageningen, die sprak over "Toerisme en Duurzaamheid, een kwestie van 'waarden'". En mevrouw dr. J. Caalders van het bureau "Buiten". Haar onderwerp was "Toerisme en Leefbaarheid, een meetlat". Als discussieleider had de gemeente professor J. Hauer van de Universiteit Utrecht uitgenodigd. Van de gemeente waren wethouder van den Berg [toerisme en economie] en wethouder Bouwhuis [milieu] aanwezig, een aantal raadsleden en een aantal ambtenaren. Van de vijf genodigde ondernemers was er helaas maar één aanwezig. Wèl was een vertegenwoordiger van het VVV bestuur aanwezig. Het werd een interessante middag. Een belangrijke uitkomst is dat er een klankbordgroep is gevormd die bestaat uit de diverse betrokkenen bij toerisme, zoals ondernemers, landschapbeheerders en burgers. Deze klankbordgroep zal de gemeente gaan adviseren. In het najaar hopen wij een soortgelijke middag over duurzaam bouwen te organiseren.

Aafke Vervoort, voorzitter

KWINTELOOYEN:

WAT GEBEURT HIER TOCH.....?!

Mensen die wel eens of regelmatig in Kwintelooyen wandelen hebben kunnen constateren dat daar eind februari een ware vernietiging van een groot deel van het centrale wilgenbos heeft plaatsgevonden. U heeft zich misschien afgevraagd hoe deze verwoesting in dit beschermde natuurgebied mogelijk is en wat hiervan de bedoeling is. Voordat men alsnog schrikt van de kapvlakte en houtresten geef ik hier enige uitleg.

Al enkele weken eerder zag ik een advertentie van het Recreatieschap Z.O. Utrecht waarin werd aangekondigd dat men van plan was een stukje dynamiek in dit Recreatie- en Natuurgebied terug te brengen. Dit met het oog op de begunstiging van enkele zeldzame diersoorten.

Het gaat met name om de volgens de Flora- en Faunawet en Habitatrichtlijn strikt beschermde Rugstreeppad, plus enkele libellensoorten (Plasrombout, Tengere grasjuffer en Bruine winterjuffer). Deze soorten dreigen in aantal terug te lopen daar ze voor hun voortplanting een pioniersmilieu zoals van een zandgroeve nodig hebben, terwijl momenteel de aanwezige centrale plas stabiliseert en deels dichtgroeit met riet en wilgen.

Ik heb dadelijk de beheerder Peter Strijland gebeld en kreeg toen een verdere uitleg die hij mij tevens op papier toezond. Op het gemeentehuis lagen de stukken inclusief tekeningen ook ter inzage. De uitleg is plausibel, maar ik schrok toch wel toen ik de shovel met zijn brullende klepelmolen door het terrein zag gaan en alle toch nog vrij dunne bomen zo maar zag vermalen en weer uitspugen. In twee dagen was de klus geklaard, waarbij tevens nog rondom het gehele terrein een strook is vrijgemaakt ten behoeve van het aanbrengen van een elektrisch raster dat straks enkele Schotse hooglanders binnen de perken moet houden. Dit maakt tevens een beter handhavingtoezicht mogelijk t.a.v. illegale visvangst, mountainbikers en hondenuitlating. De bedoeling is dat er op de plaats van het gekapte wilgenbos twee nieuwe plassen komen, met het verlangde pioniersmilieu. Deze blijven gescheiden van de oude plas die immers nogal eutroof is (ook door invloed van vissers die er visvoedsel in werpen). Tevens worden de vissen hier zo veel mogelijk uit verwijderd. Het uitgegraven zand moet voor een hoger scheidingsgedeelte zorgen tussen de oude en de nieuwe delen, en hier mogen de wilgen zich weer ontplooiën zodat een deel van

het bos zal terugkeren. Binnen enkele jaren wordt ook de dichtslibbende vegetatie met o.a. riet rond de oude plas gemaaid, zodat men in totaal hoopt een cyclisch beheer met successie tot stand te brengen via een combinatie van oudere en jongere delen, in 15 jaar rond. Tevens wordt er een 'avonturenwandelpad' aangelegd tussen de plassen door met het oog op de recreatieve functie van het gebied, hetgeen al eerder in de planning stond. Voorlopig wacht men nu weer even op een rustiger moment, namelijk de herfst, om die twee nieuwe plassen uit te graven. Bij de keuze van de nieuwe plassen heeft men het wilgenbos zo veel mogelijk willen ontzien wegens de grote hoeveelheid nectar en pollen (voor graafwespen en bijen) in het vroege voorjaar, maar bijna het halve bos lijkt toch wel verdwenen en dit zal slechts deels terugkeren. Kennelijk kon men elders geen ruimte vinden (o.a. is veel ruimte nodig voor de motorcross...).

Als WMR voelen wij ons nog al betrokken wegens onze, samen met de KNNV Wageningen, in 2000 uitgevoerde grootscheepse inventarisatie van natuurwaarden van Kwintelooijen. Mede daarom wordt onze mening door Strijland c.s. serieus genomen en in de aanvraag voor de ontgrondingvergunning ook geciteerd (libellen!). Hij wil graag in het najaar weer eens met onze deskundigen door het terrein lopen. Het project wordt deels gefinancierd via het Provinciale Soortenbeleid en deels via het Nationale Park (samen 17.000 euro).

Dirk Prins